

Zo vader, zo dochter. Theatermaakster Fien Leysen hanteert de camera, net als tv-reporter Kris Leysen. — © Walter Saenen

Theatermaakster Fien Leysen doet na 45 jaar Amerikaanse tv-reportage van haar vader over: “Ik ben al even koppig”

Bonheiden/Mechelen - Wie de BRT-reportage over Amerikaanse uitwisselingsstudenten uit 1978 nooit zag, krijgt vanaf februari een herkansing bij theatergezelschap Berlin. In het spoor van haar vader trok Fien Leysen (34) met een cameraploeg naar Alabama. Het is niet de eerste voorstelling die de Bonheidense theatermaakster maakt rond vader en reporter Kris Leysen, die in 2014 overleed.

Ilse Dewever

Gisteren om 12:46

Als producer van onder meer *Het Liegebeest* en *Tienerklanken* was Kris Leysen in de jaren 70 en 80 bij de openbare omroep een bekend gezicht. De Bonheidenaar was 31, toen hij voor de BRT in 1978 in Alabama uitwisselingsstudenten opzocht. De documentaire is in de plooiën van de vergetelheid gegleden maar niet voor dochter Fien, die nu ongeveer de leeftijd heeft van haar vader toen. "Papa had er een sterk verhaal aan overgehouden. Al op hun eerste avond werd de ploeg tegengehouden door de sheriff. De brave man vroeg zich af waarom er zoveel opnamemateriaal in de auto lag. Toen pa zijn plannen toelichtte, meende de sheriff dat niemand deze vreemde snuiters te woord zou willen staan. Maar om het vertrouwen van de lokale bevolking te winnen, zou hij pa wel een badge van deputeerde sheriff bezorgen. Ik vroeg me lang af wat er aan was van dit verhaal. Het bleef door mijn hoofd spoken en duikt nu op in dit project."

Producer Kris Leysen was in de jaren 70 en 80 een bekend gezicht bij de BRT. — © RR

Als theatermaakster liet Fien Leysen uit Bonheiden voor het eerst van zich horen in 2017, toen ze afzwaaide aan het Koninklijk Conservatorium van Antwerpen. In haar afstudeerproject *Wat (niet) weg is* werden videofragmenten getoond uit Fiens kindertijd. De man die zijn kleuterdochter vanachter de camera toesprak was Kris Leysen. De producer overleed drie jaar eerder, in 2014 en via haar theaterdebuut sprak Fien dat gemis uit. "Het leek wel of papa altijd een camera vasthield, ook thuis. Mijn hele jeugd werd door hem op beeld vastgelegd. Ergens in het midden van de 1.200 VHS-cassetten en de tien externe harde schijven, heb ik zelf de camera vastgepakt."

Fien Leysen met een videobeeld van haar jongere zelf in haar debuutvoorstelling *Wat (niet) weg is*. — © Joris Herregods

Als tiener experimenteerde Fien al met een eigen YouTube-kanaal. Toch vonden haar jongste video's hun neerslag in theatervoorstellingen. *Alabama* is, net als haar debuut, toegespitst op de emoties die haar overspoelden na het overlijden van haar vader. "Maar waar dat eerste stuk eerder gericht was op onze vader-dochterband, vertrekt dit stuk vanuit mijn nieuwsgierigheid naar zijn werk als maker. En dus pluisde ik de bewuste docu van pa uit. Hij wilde de kijker inwijden in het leven van jonge Europeanen die studeerden in de VS en liet zien hoe een Amerikaans college en het studiesysteem opereerden. Voor ons oogt dat vandaag als trage, ietwat saaie televisie, maar zonder internet was de wereld in 1978 nog veel minder ontsloten. Van de studenten die hij interviewde heb ik er voor mijn reportage twee uitgepikt: Bruno, een Belg die ginder een jaar had gestudeerd en Steve, een Amerikaan die destijds net terug was na een jaartje Luik. Die jongemannen waren intussen 45 jaar ouder en hun levens waren sterk veranderd. Ook van het bruisende Birmingham - een blauwe stad in een rode staat - bleef weinig over. Alle winkels waren vanuit het centrum naar de rand verhuisd. Anderzijds was die reportage slechts een vertrekpunt. Gaandeweg kreeg ik een ander beeld van Kris Leysen. Niet zozeer van hem als vader maar van wie hij was als maker."

Fien Leysen aan het werk in Alabama. — © Berlin

Verspreid over twee periodes blikte Fien vorig jaar in Alabama veel materiaal in dat nu verwerkt wordt in een theatervoorstelling. "Steven De Bruyn zorgt voor live muziek en ikzelf licht op het podium de beelden toe. Als je ze naast elkaar legt, zie je hoezeer de oude en nieuwe beelden van elkaar verschillen. Vaak probeerde ik om op de plekken van weleer te filmen vanuit hetzelfde standpunt, maar dat lukte niet altijd. Dingen waren verdwenen of niet meer toegankelijk. Dan vertel ik wat er wel nog te zien is en hoe de zoektocht verliep. Ook ons decor, een kroeg met schermen, is geboren uit onze reis. 's Avonds belandden we er in cafés en restaurants waar telkens minstens zes televisies hingen. Heel overweldigend allemaal. Wij linken dat meteen aan sportverslaggeving, maar in de VS zijn schermen in de openbare ruimte de teneur."

En of Fien antwoorden heeft gekregen op haar vragen? "Birmingham was niet langer de bruisende stad van pa, maar door dit project heb ik hem wel leren kennen als documentairemaker. Uit gesprekken met oud-collega's stak ik op dat papa zich ergens in kon vastbijten. Dat koppige, dat heb ik dus van hem (*lacht*). Onze manier van werken ligt dicht bij elkaar dan gedacht, hoewel hij dus voor televisie werkte en ik voor theater. Ik hanteer ook een camera, maar de vrijheid die hij als reportagemaker toen nog bij de televisie genoot, vind ik vandaag in het theater. Ik vraag me af of televisiemakers nog *carte blanche* krijgen. Nu moet alles leuk zijn, en snel, maar toen was er op televisie nog ruimte voor verdieping."

"Ook dit is natuurlijk een voorstelling over gemis.", zegt Fien. — © Jessica Ridderhof

En wat er nu aan is van dat sheriffverhaal? Dat komt alleen de toeschouwer van *Alabama* te weten. "Ook dit is natuurlijk een voorstelling over gemis. Negen jaar na papa's overlijden heeft dat enigszins een plaats gekregen, al word ik soms nog overmand door verdriet. In mijn voorstellingen vind ik het belangrijk om te vertrekken vanuit iets heel persoonlijks, omdat net dat voor veel mensen herkenbaar is. Daarom zal ik ook nooit spelen voor een grote zaal. Ik wil iedereen in het publiek gezien hebben."

'Alabama' speelt van 1 tot 10/2 in Theater Arsenaal in Mechelen, 27/2 Berchem, 2/3 Beveren, 8/3 Deurne. www.berlinberlin.be

https://www.gva.be/cnt/dmf20240128_94241426